

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

GVO/ 2020 /03 / ... / 22 januari 2020

Inzake : ...,
 bijgestaan door ..., COV,

 verzoekende partij

Tegen : VZW ... ,
 vertegenwoordigd door ...,
 bijgestaan door ..., advocaat,

 verwerende partij

Met een ter post aangetekende zending van 25 oktober 2019 tekent ... namens ... beroep aan tegen de beslissing van 26 september 2019 van de tuchtcommissie van de VZW ... waarbij ... de tuchtmaatregel van de blaam wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

... is sedert 2003 werkzaam als onderwijzeres in de gesubsidieerde vrije basisschool te

Met een ter post aangetekende zending van 2 juli 2019 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat een tuchtonderzoek wordt opgestart. De aanleiding voor dit

tuchtonderzoek zijn de volgende feiten: “op woensdagmorgen 15 mei 2019 had u een gesprek met een ouder aan de schoolpoort. Dit gesprek zette u voort nadat de schoolbel, die rinkelt om 8.30 u, was gegaan. Daarom meldde de directeur: ‘ Dames, de bel is gegaan!’. Hij verzocht u later diezelfde dag schriftelijk (per mail) om voortaan geen privégesprekken meer te houden aan de schoolpoort. Uit het schriftelijk verslag van het onderhoud dat de directie had met een ouder op 20 mei en uit een aan de directie gericht schrijven stellen wij vast dat u enerzijds volgende feiten hebt gepleegd: “geroddel over en het zwart maken van uw directie bij ouders”. Hierdoor respecteerde u niet art. 9 en 11 van het Decreet rechtspositie. Anderzijds stellen wij vast dat de met u gemaakte en eveneens ondertekende afsprakennota d.d. 22 februari 2019 niet werd nageleefd (cfr. ons formeel gesprek). De afspraak “ik verklaar dat ik vanaf heden discreter en meer zorgvuldig zal omgaan in het communiceren met derden (met inbegrip van ouders, leerkrachten). Dit in zowel mijn mondelinge als schriftelijke communicatie. Zowel in mijn rechtstreekse als digitale communicatie” werd door u niet nageleefd.”

Met een ter post aangetekende zending van 20 augustus 2019 wordt verzoekende partij uitgenodigd voor een tuchtverhoor. Verzoekende partij wordt gehoord op 6 september 2019.

Met een ter post aangetekende zending van 26 september 2019 wordt aan verzoekende partij de beslissing van de blaam meegedeeld.

2. Over het procedureverloop

Met een schrijven van 28 oktober 2019 worden de partijen opgeroepen voor de zitting van heden.

Met een e-mail van 12 november 2019 maakt de raadsman van verwerende partij het dossier over.

Met een ter post aangetekende zending van 26 november 2019 maakte de raadsman van verwerende partij een verweerschrift over en een bijkomend stuk.

Er worden geen leden van de kamer gewraakt.

Er worden geen getuigen gehoord.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Het beroep tegen de beslissing van 26 september 2019 is binnen de reglementair voorgeschreven termijn ingediend. Het voldoet aan de overige ontvankelijkheidsvereisten.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

4.1. Ten aanzien van de betwistingen inzake het eventueel niet in acht nemen door het schoolbestuur (i.c. de tuchtcommissie van de raad van bestuur) van de voorschriften die betrekking hebben op de tucht en preventieve schorsing, doet de kamer van beroep in laatste aanleg uitspraak met een beslissing die devolutieve werking heeft.

4.2. De kamer van beroep herinnert eraan dat door het devolutief karakter van het beroep, de zaak in haar geheel door de kamer opnieuw wordt onderzocht en dat de eventuele gebreken in de procedure die de tuchtoverheid zelf heeft begaan, kunnen worden rechtgezet of hersteld in de procedure voor de kamer van beroep, behalve wat de regels betreft m.b.t. de voorschriften die op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven of die van rechtswege de nietigheid meebrengen.

4.3. Verzoekende partij werpt geen onregelmatigheid op met betrekking tot de tuchtprocedure. De kamer van beroep ziet geen redenen om te besluiten dat de bestreden tuchtbeslissing tot stand is gekomen met schending van de bepalingen die het opleggen van de tuchtstraffen regelen noch van bepalingen die op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven of waardoor de beslissingen als niet bestaande moet worden beschouwd.

5. Beoordeling door de kamer van beroep

5.1. De kamer van beroep meent dat van beide tuchtfeiten onvoldoende bewijs voorligt.

5.2. Wat betreft het eerste tuchtfeit, dient te worden vastgesteld dat er geen bewijs voorligt dat het betrokken personeelslid na aanmaning van de directeur moedwillig zou geweigerd hebben om hieraan gevolg te geven. Aangezien de deur van de school werd toegeduwd tijdens de interventie door de directeur, moet het personeelslid het gesprek onmiddellijk beëindigd hebben toen de directeur daarom verzocht. Bijgevolg kan zij het gezag van de directeur niet ondergraven hebben door moedwillig te blijven doorpraten nadat zij door de directeur aangemaand was daarmee op te houden. Indien zij niet is blijven doorpraten nadat de directeur had aangemaand om te stoppen, dan ligt enkel het loutere gegeven voor dat het personeelslid na de eerste bel een gesprek niet onmiddellijk afbrak maar daartoe de eerste gepaste gelegenheid zocht. De kamer van beroep is van oordeel dat dit te licht doorweegt om een tuchtfeit te kunnen uitmaken. Er wordt ook niet voorgehouden dat er met dit personeelslid een langdurig probleem zou zijn geweest omtrent doorpraten na de schoolbel, noch dat zij gewaarschuwd zou zijn dat indien het nogmaals zou gebeuren, dit een tuchtfeit zou uitmaken.

Ten overvloede merkt de kamer van beroep op dat het blijkbaar niet ging om een zuivere privékwestie. Aangezien de directeur zich geroepen voelde om beide gesprekspartners tot de orde te roepen (“dames”), was de directeur klaarblijkelijk zelf ook van mening dat beide personen zich binnen zijn machtssfeer als directeur bevonden (de ene als personeelslid, de andere als vrijwilligster), wat het gesprek gedeeltelijk binnen de professionele context brengt.

5.3. Wat betreft het tweede tuchtfeit merkt de kamer op dat ook hier geen bewijs wordt voorgebracht dat het personeelslid de ouder/vrijwilligster heeft aangezet om haar beklag te doen bij de directeur, noch dat het personeelslid daarbij de directeur zou hebben zwartgemaakt. De betrokken ouder/vrijwilligster heeft inderdaad de directeur opgezocht (zowel mondeling als via mail) en daarbij een emotionele reactie vertoond, doch dat komt de kamer van beroep niet onlogisch voor aangezien de directeur haar

persoonlijk heeft terechtgewezen (“dames”) en zij zichzelf bijgevolg betrokken partij voelde bij het incident. Daaruit vloeit dus geen bewijs voor dat zij daartoe door het betrokken personeelslid zou zijn opgezet of onnodig betrokken zou zijn in een tuchtprocedure. Hetzelfde geldt voor de emotionele reactie die de betrokken ouder/vrijwilligster op Facebook heeft geuit.

Hoe dan ook lijkt de school zichzelf tegen te spreken. Indien er volgens de school sprake is van een “innige vriendschapsband” tussen beide dames, dan impliceert dit dat er niet *ipso facto* een tuchtfeit voorligt wanneer het personeelslid haar beklag zou hebben gedaan over haar directeur tegen “een goede vriendin”. Klagen over de hiërarchisch hogere is niet verboden binnen een innige vriendschapsrelatie, en maakt ook niet automatisch een inbreuk op de deontologie uit. Maar hoe dan ook ligt geen bewijs voor dat dit zich zo zou hebben afgespeeld, en dat het betrokken personeelslid de vrijwilligster/ouder tegen de directeur zou hebben opgezet.

5.4. Er zijn eveneens verklaringen van andere personeelsleden aanwezig in dit dossier. De kamer van beroep heeft als vaste rechtspraak dat een tuchtprocedure zich in hoofdorde dient te beperken tot de betrokken personen. Getuigenissen van personeelsleden, ouders en (a fortiori) leerlingen dienen te worden vermeden indien zij niet noodzakelijk zijn, aangezien zij het tuchtdossier doen uitdeinen en het goede schoolklimaat bedreigen. Desalniettemin zijn getuigenissen van collega’s niet uitzonderlijk in een tuchtdossier: collega’s zijn doorgaans op de hoogte van de gebeurtenissen in de school en zij hebben daar doorgaans ook een mening over. Er ligt geen enkel bewijs voor dat het betrokken personeelslid actief leerkrachten heeft geronseld om hen te betrekken in de tuchtprocedure (laat staan dat dit in laakbare omstandigheden zou zijn gebeurd), waardoor de kamer in het loutere feit dat collega’s een verklaring hebben afgelegd, ook geen tuchtfeit kan vinden.

5.5. Dat andere ouders zich eveneens vragen stellen bij de bewuste gebeurtenissen kan minstens drie oorzaken hebben: ofwel werd dit moedwillig uitgelokt door het betrokken personeelslid, ofwel door de betrokken ouder/vrijwilligster, ofwel is dit het logische gevolg van het feit dat andere ouders er getuige van zijn geweest dat zowel een personeelslid als een ouder samen terecht gewezen zijn door de directeur in het bijzijn van andere ouders, wat toch geen dagelijks tafereel is. Enkel in het eerste van

die drie situaties zou er sprake kunnen zijn van een tuchtfeit, en daarvan ligt geen enkel bewijs voor.

5.6. Integendeel. Wanneer de kamer van beroep het dossier analyseert, dan kan zij niet anders dan tot de conclusie komen dat hier toevlucht is genomen tot een tuchtprocedure hoewel er geen enkel stuk in het dossier aanwezig is dat zulks rechtvaardigt. Een tuchtprocedure heeft een zware morele weerslag op personeelsleden, ook wanneer slechts de lichtste tuchtstraf van blaam wordt opgelegd. De kamer van beroep vraagt zich af wat de inrichtende macht ertoe bewogen heeft om gebruik te maken van de tuchtprocedure, terwijl er hier klaarblijkelijk sprake is van een frustratie die uitgepraat kon worden. De inrichtende macht probeert dit tevergeefs te kaderen door erop te wijzen dat het betrokken personeelslid na het incident aan de schoolpoort zich niet is komen verantwoorden. Maar wanneer een werkgever geconfronteerd wordt met ongewenst gedrag van een werknemer, komt het initiatief in eerste instantie toe aan de werkgever om hierop adequaat te reageren en het personeelslid bij te sturen. Ter zitting werd echter toegegeven dat de directeur is tussengekomen zonder te weten waarover het – door hem onderbroken – gesprek ging. Nadien heeft de directeur zelf ook nooit actie ondernomen om hierover nadere informatie in te winnen. Het gebruik van de tuchtprocedure in die omstandigheden lijkt toch lichtzinnig te mogen worden genoemd.

5.7. De kamer van beroep begrijpt evenmin waarom de raad van bestuur (en nadien de tuchtcommissie die aangesteld werd) de directeur hierin gevolgd is. Het inroepen van feiten uit 2012 en het posten van een filmpje op whatsapp kunnen het lichtzinnig inroepen van de tuchtprocedure niet rechtvaardigen. De feiten uit 2012 betreffen andere feiten, die bovendien ook zeven jaar in het verleden te situeren zijn. Indien er sinds 2012 geen nieuwe feiten in die zin hebben plaatsgevonden, dan is de conclusie dat het personeelslid zich die waarschuwing terdege heeft aangetrokken en haar gedrag sindsdien geredieerd heeft. Het posten van het filmpje in de WhatsApp-groep betreft eveneens andere feiten. Los van de vraag of die situatie een tuchtfeit oplevert (vraag die thans niet voorligt), staat zij in elk geval veraf van de situatie waarin een personeelslid blijft doorpraten aan de schoolpoort. De afsprakennota van 22 februari 2019 die naar aanleiding van dit WhatsApp-incident werd opgesteld vraagt misschien wel terughoudendheid in communicatie ten aanzien van ouders,

maar - zoals hierboven toegelicht – ligt er geen enkel bewijs voor dat die terughoudendheid in dit dossier niet gerespecteerd werd. Ook de raad van bestuur en de tuchtcommissie dienen zich terdege bewust te zijn van de morele weerslag die een tuchtprocedure heeft, niet alleen op het betrokken personeelslid, maar ook op de andere personeelsleden in de school. Zij hebben allen recht op een constructieve en loyale werkomgeving waarin kleine frustraties worden uitgesproken, waarin geprobeerd wordt om functioneringsproblemen bij te sturen, en waarin enkel bewezen laakbaar gedrag tuchtrechtelijk wordt gesanctioneerd. Dat onderscheid werd hier klaarblijkelijk niet gemaakt, en alle personeelsleden zijn potentieel slachtoffer van dergelijke houding.

BELISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009 en 24 september 2010;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 28 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 april 2019 waarbij de heer Kurt Willems wordt aangesteld als voorzitter voor de kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;

Gelet op de hoorzitting van 22 januari 2020;

Na beraadslaging,

Na geheime stemming,

Enig artikel (met unanimité):

De beslissing van de tuchtcommissie van de raad van bestuur van de vzw ... waarbij ... de tuchtmaatregel van de blaam wordt opgelegd, wordt vernietigd.

Aldus uitgesproken te Brussel op 22 januari 2020.

De kamer van beroep was als volgt samengesteld uit:

De heer Kurt Willems, voorzitter;

Mevrouw Suzy Sterck en de heren Jan-Baptist De Smet en Hans De Becker, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

De heren Koen Wils en Koen De Backer, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw Karen De Bleekere, secretaris.

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt mevrouw S. Sterck niet deel aan de stemming.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan een voor elke partij en een voor het dossier van de kamer.

Secretaris,
Karen De Bleekere

Voorzitter,
Kurt Willems